

ຄຳນິຍາມ Social Inclusion

1. SI = ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດແມ່ນຫຍັງ (Social Inclusion)?

ຄຳສັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍກວ້າງກວ່າ ຄຳວ່າ “ບົດບາດ ຍິງຊາຍ ແລະ ການພັດທະນາ.”

ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິມະນຸດ ແລະ ວິທີການປະຕິບັດສິດທິມະນຸດ ລະບຸວ່າ : “ມະນຸດ ແຕ່ລະຄົນ ບໍ່ວ່າຈະມີອັດຕະລັກ ແນວໃດກໍຕາມ ມີສິດທິ ທີ່ຈະປົກປ້ອງ ແລະ ນຳໃຊ້ສິດທິມະນຸດ ຂອງຕົນໄດ້ຢ່າງເຕັມປຽມ”.

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ແມ່ນ “ກຸ່ມພວກນີ້ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຢ່າງມີບົດບາດ ໃນສັງຄົມ ແລະ ໃນທຸກແງ່ຂອງການພັດທະນາ ເພື່ອຍົກລະດັບຄວາມສາມາດ/ຄວາມຊຳນານ, ເພື່ອໄດ້ຮັບໂອກາດ, ໄດ້ຮັບສັກສີໃນຄວາມເປັນມະນຸດ ເຖິງຈະເປັນຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ຍ້ອນອັດຕະລັກໃນຕົວຕົນກໍຕາມ”

ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ກັນວ່າ ກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ອາດສາມາດ ຖືກຕັດອອກ ຈາກ ການເຂົ້າຮ່ວມ ໃນສັງຄົມ , ຈາກ ການເຮັດການຕັດສິນໃຈ ແລະ ຈາກ ການພັດທະນາ ດ້ວຍເຫດຜົນຫລາຍ ຢ່າງ ທີ່ອີງໃສ່ ອັດຕະລັກຂອງເຂົາເຈົ້າ, ເຊັ່ນ :

- ຍ້ອນ ສິດທິ ຍິງຊາຍ ຕ່າງກັນ
- ຍ້ອນ ເປັນຊົນເຜົ່າ ຫລື ເຊື້ອຊາດ ສີເຜິວ ໃດໜຶ່ງ
- ຍ້ອນ ມີພາສາປາກເວົ້າ ຕ່າງກັບໝູ່
- ຍ້ອນສາສະໜາ
- ຍ້ອນ ຊົນຊັ້ນ ຫລື ຖານະເສດຖະກິດ, ລວມທັງ ຕຳແໜ່ງໃນວຽກງານ, ແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ
- ຍ້ອນມີພາວະທາງເພດຕ່າງກັນ
- ຍ້ອນ ອາຍຸ
- ຍ້ອນລະດັບ ການສຶກສາ
- ຍ້ອນຂາດຄວາມສາມາດດ້ານໃດໜຶ່ງໃນຮ່າງກາຍ (ພິການ)
- ຍ້ອນມາຈາກພູມສັນຖານຕ່າງກັນ (ເຊັ່ນ : ມາຈາກຊຸມຊົນທຸກຍາກ/ສະລຳ, ມາຈາກປ່າຈາກດົງ)

ການຖືກຕັດອອກ ເປັນເລື້ອງເກີດຂຶ້ນເລື້ອຍໆທີ່ເໜັງຕີງປ່ຽນແປງໄປມາຢູ່ເລື້ອຍໆ : ເຊິ່ງ ເປັນການປະຕິບັດ ແລະ ການມີປະຕິກິລິຍາ ຕໍ່ກັນ ຂອງ ທັງສອງຝ່າຍ, ຝ່າຍຜູ້ຕັດແຍກຄົນອື່ນ

ອອກ (ບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ, ແມ່ນຜູ້ມີສິດກວ່າ) ແລະ ຝ່າຍຜູ້ຖືກຕັດແຍກ (ບໍ່ໄດ້ຂົ້າຮ່ວມ, ມີສິດບໍ່ເທົ່າທຽມ).

ການຕັດແຍກກັນ ແມ່ນ ເນື່ອງມາຈາກ ຄວາມຄິດ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຄວາມອັກຄະຕິ ຕໍ່ກັນ.

ການຕັດແຍກອອກ ອາດເຮັດໃຫ້ ຜູ້ຖືກຕັດແຍກ ກາຍເປັນຜູ້ຢູ່ເສີຍໆ, ບໍ່ສະແດງທ່າທີ ຫຍັງອອກ, ບໍ່ມີປະຕິກິລິຍາ, ບໍ່ຕໍ່ສູ້, ບໍ່ສົນໃຈ.

ເປັນຫຍັງ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ຈຶ່ງເປັນສິ່ງສໍາຄັນ ?

ເພາະມັນເປັນເງື່ອນຮັບປະກັນ :

- ຜົນສໍາເລັດຂອງ ໃນການເຮັດວຽກ ການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ
- ຄວາມຍືນຍົງຂອງການພັດທະນາ
- ການຕັດແຍກກັນ ເປັນສາເຫດ ຂອງການສູນເສຍເສດຖະກິດຂອງສັງຄົມທັງໝົດ
- ການຕັດແຍກກັນ ແມ່ນ ການລະເມີດສິດທິມະນຸດ ຂອງກັນ ແລະ ກັນ.